

2:a söndagen efter Trefaldighet

Predikan 2025-06-29

Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige.

Dagens ämne: *Kallelsen till Guds rike*

Epistel: Fil. 2:12–16 *Gud verkar vilja och gärning*

Evangelium: Luk. 14:16–24. *Det stora gästabudet.*

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön. Käre himmelske Fader! Du har inbjudit oss till den himmelska måltiden. Kom till oss med din helige Ande genom ordet och sakramenten och gör så att vi genom tron tar emot din inbjudan och blir evigt saliga. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Predikotext 2:a årg.: Luk. 14:25–35. *Kallelsens allvar.*

25 Stora skaror vandrade med Jesus, och han vände sig om och sade till dem: 26 ”Om någon kommer till mig och inte sätter mig högre än sin far och sin mor, sin hustru och sina barn, sina bröder och systrar och även sitt eget liv, så kan han inte vara min lärjunge. 27 Den som inte bär sitt kors och följer mig kan inte vara min lärjunge. 28 Om någon av er vill bygga ett torn, sätter han sig inte först ner och beräknar kostnaden och ser om han kan fullfölja bygget? 29 Annars, om han har lagt grunden men inte lyckas bygga färdigt, kan alla som ser det börja håna honom 30 och säga: Den mannen började bygga men lyckades inte bli färdig. 31 Eller vilken kung går ut i krig mot en annan kung utan att först sätta sig ner och tänka efter om han med tio tusen man kan möta den som kommer emot honom med tjugo tusen? 32 Kan han inte det, skickar han sändebud och ber om fred medan den andre ännu är långt borta. 33 På samma sätt kan ingen av er vara min lärjunge om han inte avstår från allt han äger. 34 Salt är bra, men om saltet förlorar sin sälta, hur ska man då få det salt igen? 35 Det duger varken för jorden eller gödselhögen. Man kastar bort det. Hör, du som har öron att höra med!”

Denna andra söndagen efter den heliga Trefaldighets dag i har i vår evangeliebok rubriken: *Kallelsen till Guds rike*. Evangelietexten talar om det stora gästabudet. Bakgrunden var att Jesus var bjuden på en stor festmåltid till en av de ledande fariséerna. När Jesus märkte att gästerna valde ut de finaste platserna började han att undervisa med flera liknelser. Det står att fariséerna noga vaktade på vad Jesus gjorde och sade. Man ville få något att anklaga honom för. Jesus talade då förmanande och straffande om att man inte skulle upphöja sig själv och stiga längst fram utan blygsamt ta någon av de nedersta platserna. Så slutade han med orden: *”Var och en som upphöjer sig själv ska bli förödmjukad, men den som ödmjukar sig ska bli upphöjd”* (Luk. 14:11).

Detta var skarpa ord mot högmodet. Jesus riktade sedan en förmaning till middagsvärderna som bjudit honom och sade: *”När du bjuder på lunch eller middag, bjud då inte dina vänner eller syskon eller släktingar eller rika grannar, så att de bjuder tillbaka och det blir din belöning. Nej, när du bjuder till fest, bjud fattiga, handikappade, lama och blinda. Salig är du då, eftersom de inte kan ge dig någon belöning. Du ska få din lön vid de rättfärdigas uppståndelse”* (v. 12–14).

Med dessa ord hade Jesus nu först tillrättaviserat bordsgästerna och sedan middagsvärderna själv. Om någon av oss skulle ha gjort så på en fin middag skulle det säkert ha uppfattats som mycket ohövligt. Men här är det Guds Son själv som talar. Han ser in i människornas hjärtan och talar till var och en om just dennes synd. Till gästerna som tog de finaste platserna predikade han om deras högmod. De ville lysa och framträda

som viktiga och betydelsefulla personer. Men Jesus säger att de måste bli förödmjukade. Så lär Guds ord om och omigen att den som upphöjer sig själv måste bli tillrättavisad och tillintetgjord av Gud själv så att han märker sin synd och sitt högmod. Kung Salomo skriver i Ordspråksboken: *”När högfärd kommer följer förakt, men vishet finns hos de ödmjuka”* (Ords. 11:2). Profeten Jesaja skriver: *”Jag ska straffa världen för dess ondska, de gudlösa för deras skuld. Jag ska göra slut på de stoltas övermod och slå ner tyrannernas högmod”* (Jes.13:11). Och aposteln Petrus skriver: *”Ni alla, klä er i ödmjukhet mot varandra, för Gud står emot de högmodiga men ger nåd åt de ödmjuka”* (1 Petr. 5:5). Så är det endast den som ödmjukar sig som kan bli upphöjd, säger Jesus.

Måltidsvärden får också höra lagens ord. Han bjuder fina gäster bara för att han sedan skall bli bjuden tillbaka av dem. Hans motiv är alltså samma som gästernas. I sitt högmod vill han vara en av de främsta. Det är en bjudning präglad av högmod. Istället säger Jesus att han borde bjuda *fattiga, handikappade, lama och blinda*. Sådana kan inte bjuda tillbaka. Detta skulle han göra av kärlek och omtanke och inte av själviskhet och girighet.

Är då dagens budskap att den som visar ödmjukhet och inte upphöjer sig själv skall få komma till himlen och bli salig? Är det genom att visa kärlek till de fattiga och behövande som vi kan nalkas Gud och komma in i hans rike? Jesus säger ju själv i denna text att den som ödmjukar sig skall bli upphöjd.

Svaret på denna fråga är helt avgörande för vad som är sann kristendom. Många svarar att om vi verkligen anstränger oss och gör vårt bästa för att hjälpa vår nästa och visar ödmjukhet, då kommer Gud å sin sida att hjälpa oss vidare på vägen så att vi blir upphöjda får del av den eviga saligheten. Detta är det svar vi alla bär inom oss på grund av arvsynen. Detta medfödda syndaförläp gör att vi inte kan se och förstå något annat än lagen. Om vi gör vårt bästa för att leva enligt lagens bud så hjälper Gud oss så att vi till sist når ända fram till saligheten, menar man. För den moderna människan är det därför självklart, att om Gud verkligen finns, så måste han helt enkelt hjälpa alla människor att komma till himlen.

Men man har då helt och hållet missförstått Jesus. När Jesus talar tillrättavisande och straffande ord om vårt högmod är det inte för att öppna himlens port utan för att stänga den. Han vill visa att vi själva inte kan åstadkomma den kärlek som krävs. Vi är syndare som är helt förläpade och uppfyllda av egoism och totalt saknar rättfärdigheten inför Gud.

Detta visar sig i de ord som då Jesus fortsätter med på det aktuella gästabudet. Lukas berättar att en av gästerna sade till Jesus: *”Salig är den som får äta vid måltiden i Guds rike!”* (Luk. 14:15) Som svar fick mannen höra Jesu ord om det stora gästabudet, som han inledde med orden: *”En man ordnade en stor festmåltid och bjöd många. När tiden för festen var inne, sände han sin tjänare för att säga till de inbjudna: Kom, nu är allt färdigt. Men alla började ursäkta sig ...”* (Luk. 14:16f).

När denna kallelse går ut strömmar inte bordsgästerna till. Nej den ene efter den andre ursäktar sig av olika orsaker, och det blir tydligt att de inte alls vill komma. Detta är en bild av vad som sker när den sant bibliska kallelsen når människorna. Den na kallelse består av två delar: *”Omvänd er och tro evangelium!”* (Mark. 1:15) Först predikar Jesus lagen i sin stränghet. Då avslöjar han vårt högmod och vår egenkärlek.

Han pekar obarmhärtigt på just det som skiljer oss från himmelriket, nämligen vår egen synd som sitter i människans innersta, i hjärtat. När de penningkära fariséerna mötte Jesu lagförkunnelse blev de förbittrade och arga. Så fattade de beslut om att döda honom.

Men kallelsen till Guds rike hade två sidor. De som insåg sin synd och bekände den fick också höra den andra delen av kallelsen. Det var evangeliets kallelse. Evangeliet handlar om att Jesus Kristus, Guds Son, har kommit till världen för att lida och dö för alla människors synd. Många syndare fick höra Jesu ord om förlåtelsen och tog emot orden i tro. Om dem sade Jesus i evangelietexten: *"Gå genast ut på gator och gränder i staden och hämta hit fattiga, handikappade, blinda och lama"* (v 21). Detta är en bild av att endast de andligen fattiga, handikappade, blinda och lama tar emot detta budskap. Det är dessa som av lagen har blivit alldeles förkrossade och bekänner sin synd och så kommer till Jesus. Detta kan bara ske genom ett Guds under. Genom evangeliets ord öppnar Gud människans hjärta och skänker henne tron.

När detta under sker genom evangeliets predikan, genom dopet, avlösningen och nattvarden, då börjar trons kamp mot allt som vill hindra människan från att genom tron komma till Guds rike. Om detta skriver Paulus: *"Kämpa trons goda kamp, grip det eviga livet som du blev kallad till..."* (1 Tim. 6:12). Denna kamp skildras i dagens predikotext som är fortsättningen av evangelietexten. Varje kristen måste kämpa i denna kamp. Motståndarna är djävulen och alla hans onda änglar, vårt eget kött som är vår gamla människa. Detta motstånd kan vara mycket hårt. Djävulen kommer med alla sina brinnande pilar som han riktar mot den kristnes tro. Han försöker rycka bort evangeliets tröst ur den troendes hjärta. Han gör det genom yttre händelser som sjukdom, olyckor, frestelser till synd och förföljelser för trons skull. Men lyckas djävulen inte med detta använder han inre frestelser till girighet, otukt, högmod eller missmod. Så tar han ofta våra närmaste till hjälp, vilket Jesus framhåller i predikotexten. Jesus säger där: *"Om någon kommer till mig och inte sätter mig högre än sin far och sin mor, sin hustru och sina barn, sina bröder och systrar och även sitt eget liv, så kan han inte vara min lärjunge"* (v. 26). Djävulen intalar den kristnes närmaste familj, son, dotter, far, mor, hustru, make eller syskon o.s.v. att den kristne har gått alldeles för långt i sin överdrivna iver. Nästan ingenting är så svårt för en kristen som när trons väg kommer i konflikt med de närmaste. Inte ens Jesu bröder trodde på honom (Joh. 7:5). Och vi kan tänka på hur ivrig Petrus var när det gällde att hindra Jesus från att gå till Jerusalem för att lida och dö (Matt. 16:22f).

Hur svårt blir det då inte om man eller hustru eller någon annan i familjen stretar emot andligen och vill få den rätttroende att gå en felaktig väg. Det blir då genast en fråga om att lyda Gud mer än människor. I en sådan situation är det viktigt att lyssna på vad Jesus säger. Han uppmanar varje kristen att tålmodigt bära sitt kors. Korset är här det lidande det innebär när de närmaste visar oförståelse och motstånd mot den kristnes tro och övertygelse om vad som är den sanna och rätta vägen enligt Guds ord. Jesus sade till den skara som följde honom: *"Den som inte bär sitt kors och följer mig kan inte vara min lärjunge"* (v. 27). Att i en sådan situation börja kompromissa med tron och helt eller delvis följa sina närmaste är att undvika korset. Gud vill ju att vi i allt skall följa vad han säger i sitt ord. Då måste man lyda Gud mer än människor. Man får då lugnt

förklara för de närmaste att man älskar dem men är skyldig att först och främst lyda vad ordet säger.

Därefter sade Jesus: *”Om någon av er vill bygga ett torn, sätter han sig inte först ner och beräknar kostnaden och ser om han kan fullfölja bygget?”* (v 28) Här är det fråga om kampen mot djävulen och världen och den egna syndiga naturen. Den kristne måste då veta att han använder vapen som är starka nog att övervinna djävulen. Till detta duger endast Guds rena och klara ord och i synnerhet läran om rättfärdiggörelsen genom tron. Att bygga det torn som här ska byggas i Guds rike kräver de bästa byggstenar som finns. Paulus säger att man ska bygga med silver och guld och ädla stenar. Grunden till byggnaden är Kristus och hans försoning, hans död och uppståndelse. På denna grund skall byggas med profeternas och apostlarnas ord (Ef. 2:19f). Alla byggstenar måste hålla måttet. Ingenting förmår vi mot sanningen, endast för sanningen, säger aposteln.

Den som har börjat bygga på rätt sätt men sedan går ifrån den rätta vägen är då att likna vid den man som Jesus talar om som inte lyckades bygga färdigt. Jesus säger: *”Annars, om han har lagt grunden men inte lyckas bygga färdigt, kan alla som ser det börja håna honom och säga: Den mannen började bygga men lyckades inte bli färdig”* (v. 29f).

Med dessa ord vill Jesus förmana var och en av oss att inte ge upp vår kristna tro när vi möter motstånd, hån och förföljelse. Vi måste då också vara beredda att lämna jordiska tillhörigheter, kanske vårt arbete och vad det än är för det som är oändligt mycket viktigare, nämligen den eviga saligheten.

Till sist nämner Jesus att vi ska vara som en här förare som ska ge sig ut i krig mot en mycket stark fiende. *”Eller vilken kung går ut i krig mot en annan kung utan att först sätta sig ner och tänka efter om han med tio tusen man kan möta den som kommer emot honom med tjugo tusen?”* (v. 31) Den kung som inte har tillräckliga resurser måste istället underhandla om fred. Men så kan en kristen inte göra i kampen mot de onda makterna. Jesus säger: *”På samma sätt kan ingen av er vara min lärjunge om han inte avstår från allt han äger”* (v. 33). Den kristna kampen måste till varje pris fortsätta eftersom den gäller den eviga saligheten. Vi måste då vara beredda att för trons skull mista allt. Den kristne måste tänka på att utrusta sig med hela Guds vapenrustning (Ef. 6), som är sådan att den övervinner djävulens alla brinnande pilar. Om han inte gör det förlorar han i striden och blir övervunnen av djävulen och förd tillbaka till hans rike. En kristen skall vara jordens salt, säger Jesus. Saltet skulle bevara från förruttnelse. *Men om saltet förlorar sin salta duger det inte ens att kastas på gödselhögen*, säger Jesus i slutet av vår text. (v. 34f). Detta innebär att trons dyrbara skatt inte till något pris får kastas bort. Därför skall vi genom Guds nåd troget hålla fast vid allt vad Guds ord lär och förtrösta på honom hela vårt liv intill döden så att vi till sist får ingå i den eviga saligheten.

Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans Helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Kyrklig kungörelse.

Vår kära medlem Ann-Charlotte Elisabeth (Lotta) Änggård har för några dagar sedan fått lämna detta jordiska livet och komma hem till sin Frälsare.

Lotta var född den 24 september 1944 och döptes samma år, konfirmerades 1959 och blev medlem i S:t Martins församling år 1968. Så länge hon orkade deltog Lotta flitigt i våra gudstjänster på Himlabacken. Hon var också den som gavs oss tipset om denna lokal. Lotta brukade också vara med på våra kyrkodagar och hon lyssnade alltid ivrigt på de gudstjänster och bibelstudier som hölls via nätet. Under senare tid kunde Johannes några gånger komma till henne i Björnbo med ord och sakrament och jag hade glädjen att många gånger få samtala med henne via telefon och dator. Hon talade då alltid med glädje om den kristna tron och även om hur glad hon var över den nära kontakten med sin syster och familjen. Men framför allt visste Lotta att hon var en syndare som inte hade någonting att komma med inför Gud och att hon därför av hjärtat förtröstade på sin Frälsare Jesus Kristus, som genom sin död och uppståndelse försonat varje människa och skänkt oss syndernas förlåtelse. Guds ord och sakrament var Lottas dyrbara skatt och hon längtade efter att slutligen få komma hem till sin käre Frälsare, vilket nu har förunnats henne. Hon behöver inte längre dras med sina plågor och bekymmer utan får nu vila ut hos Jesus i väntan på kroppens uppståndelse den slutliga glädjen i den himmelska saligheten.

Johannes skriver i Uppenbarelseboken: Och jag hörde en röst från himlen: "Skriv: Saliga är de döda som härefter dör i Herren. Ja, säger Anden, de får vila sig från sina mödor, för deras gärningar följer dem." (Uppb. 14:13).

Frid vara över Lottas minne.

Amen